

Onkologický denní stacionář ve Spišské Sobotě

Bc. Lea Poráčová
ČVUT Praha, Fakulta architektury
Akademický rok 2022/2023

Zadaný denní stacionář ve Spišské Sobotě, daleko od specializovaných onkologických klinik, není primárně zdravotnickým zařízením. Měl by především podpůrným komunitním centrem. Lidé, kteří jsou jakýmkoli způsobem spojeni s onkologickým onemocněním, pacienti, příbuzní nebo přátelé, by zde měli najít pomoc v této životní situaci. Vedle standardní pravidelné ambulantní lékařské péče a výdejny léků, jejichž provoz bude napojen na specializované pracoviště a který výrazně zvýší dostupnost péče pro pacienty, zde budou nabízeny služby, které všem ulehčí soužití s nemocí. Bude to především podpůrná léčba, alternativní medicína, rehabilitace, centrum bolesti, denní odlehčovací služba. Vedle toho bude nabízena pomoc psychologa, právníka, finančního nebo sociálního poradce. A sdílení nemoci uprostřed komunity. Mělo by to být místo, kde pacienti mohou společně trávit čas, povídat si, cvičit, relaxovat, vařit nebo zahradničit. A také lokální centrum zdravého životního stylu a prevence.

Spišská Sobota je jedním z nejzachovalejších komplexů středověké zástavby na Slovensku a je památkovou rezervací. Pozemek pro stacionář je volný. Budova nemocnice, která na počátku 20. století narušila původní zástavbu, byla v roce 2006 odstraněna.

Autorka se musela vyrovnat se dvěma výzvami. Navrhnout multifunkční prostor pro zadaný program a zasadit jej do kontextu okolní historické zástavby. Jsem přesvědčen, že obě úlohy zvládla. Základní koncept je založen na dobré myšlence. Centrální obytný polyfunkční prostor, kterým se prochází a který spojuje téměř všechny ostatní části stacionáře, symbolizuje ideu komunity. Je dostatečně intimní oproti okolí, ale současně průhledy zcela otevřený nejen do vnitřních částí, ale také přímo do zahrady a velkými stropními okny k obloze.

Provozní členění je správné, jednotlivé funkční celky jsou seřazeny správně s dobrou posloupností intimitu a soukromí. Dispoziční řešení dílčích provozů je dobré. V lékárně je prostor s tárou více výdej léků než pracoviště pro poskytnutí odborných informací. Jediným výhradně zdravotnickým provozem je stacionář pro podávání systémové léčby. V zásadě je navržen dobře. Vlastní prostor s křesly je vzhledem k charakteru provozu správně oddělen, ale posunutí úrovně o 50 cm není šťastné. Především proto, že některé místnosti nemohou být využity z obou stran (čisticí místnost, odpad). Asi špatně zakreslené jsou vstupní šatny pro pacienty. Spíše by stačil vstupní filtr. Ve stacionáři chybí úklidová komora a oddělené patientské toalety pro muže a pro ženy. Nevhodná je personální toaleta přístupná jen z denní místnosti. Vzhledem k tomu, že se zde pracuje s cytostatiky, je dobré, aby na jednotce byla

pohotovostní sprcha pro personál a pro pacienty. Coffee point umístěný přímo do aplikačního sálu není možný, oddělená čajová kuchyňka ano.

Objekt využívá důsledně terén. Z horní úrovně náměstí před kostelem se uplatňuje jen střídmou nijak nerušící hmotou s jediným průhledem v místě hlavního vstupu. Ten nevyzývá ke vstupu, jen lékárna má výrazně prosklenou oficínu s přímým vstupem. Tato hmota rovnoběžná se sousedním kostelem decentně v souladu s požadavky památkové péče uzavírá náměstí. Zároveň rozděluje zástavbu, a to jak výškově, tak orientací dalších hmot. 5 pospojovaných prstů je sestaveno do kompozice, která navazuje na půdorysnou stopu středověké zástavby. Prsty jsou různě vysoké a mezi nimi je možné projít do zahrady. Šetření s okny je správné rozhodnutí. Interiér je dostatečně prosvětlený a otevřený do okolí jen tam, kde je potřeba.

Objekt bazénu, balneoterapie a léčebné rehabilitace je samostatný, více zapuštěn do terénu. Z centra je přístupný jen po dlouhé chodbě s rampami, což se na první pohled jeví velmi nepraktické (a možná jsou tyto obavy oprávněné a bylo by vhodné hledat formu bezbariérového spojení stacionáře a bazénu). Nástupní rampa je ale velmi výtvarná, doplněná průhledy klesá s terénem až na spodní úroveň sportovní části. Ta má také možný vstup přímo z terénu od parkoviště, což umožňuje její samostatný provoz. Je to současně druhý vstup do stacionáře.

V návrhu jsou využity corten, beton a dřevo. Tento minimalismus je dobré řešení, vlastní interiér bude zcela jistě doplňovat sama komunita. Nepřesvědčivý, i když v kontextu tušený, je návrh zahrady a zelených střech. Zeleň totiž zcela jistě bude dalším podstatným výtvarným prvkem návrhu. Presentaci projektu to sráží, obava, že dům by na vizualizacích nebyl vidět není na místě. Naopak dobře navržená zahrada se stromy, záhony, pěstebními plochami, zelenými střechami a popínavými rostlinami by prezentaci návrhu dala zcela jinou dimenzi.

Mám rád domy s příběhem. A tento takový je. Přes všechny uvedené výhrady je to povedená práce. Diplomantka nejen hledá formu zástavby v tak významném prostředí, ale současně přemýšlí o vytváření prostoru, jehož mottem je naděje, naděje na další život.

Diplomní práce splňuje požadavky na udělení akademického titulu. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **A**.

V Praze dne 30.1. 2023

Ing. arch. Michal Juha

vedoucí práce